

Suvestinė redakcija nuo 2019-10-02

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [108-4120](#), i. k. 106301MISAK00D1-444

Nauja redakcija nuo 2019-10-02:

Nr. [D1-576](#), 2019-09-30, paskelbta TAR 2019-10-01, i. k. 2019-15539

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO KONTROLĖS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2006 m. spalio 3 d. Nr. D1-444
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 straipsniu ir Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi,

t v i r t i n u Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2006 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. D1-444
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2019 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. D1-576
redakcija)

NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja naudingųjų iškasenų, išskyrus angliavandenilius ir gintarą, išteklių, kurių naudojimui reikalingas leidimas naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes, naudojimo kontrolės tvarką.

2. Mažųjų karjerų įrengimas, naudojimas ir rekultivavimas kontroliuojamas vadovaujantis Naudingųjų iškasenų, esančių žemės savininkų ar naudotojų žemės sklypuose, naudojimo savo ūkio reikmėms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-140/3D-141 „Dėl Naudingųjų iškasenų, esančių žemės savininkų ar naudotojų žemės sklypuose, naudojimo savo ūkio reikmėms tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Grunto išteklių naudojimas kontroliuojamas vadovaujantis Grunto geologinio tyrimo ir grunto išteklių naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. D1-451 „Dėl Grunto geologinio tyrimo ir grunto išteklių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Gintaro išteklių geologinio tyrimo ir naudojimo darbų priežiūra ir kontrolė vykdoma vadovaujantis Gintaro išteklių geologinio tyrimo (žvalgybos) ir naudojimo (gavybos) darbų priežiūros ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. D1-286 „Dėl Gintaro išteklių geologinio tyrimo (žvalgybos) ir naudojimo (gavybos) darbų priežiūros ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme.

II SKYRIUS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO KONTROLĖ

6. Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolę vykdo Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – departamentas).

7. Departamentas naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolę vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymu, Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-145 „Dėl Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdančių aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, reikalavimų aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 327 „Dėl Kontroliuojamų objektų tikrinimo dažnumo nustatymo regionų aplinkos apsaugos departamentuose tvarkos“ pripažinimo netekusiu galios“ ir Tvarkos aprašu.

8. Departamento pareigūnai tikrina:

8.1. žemės sklypo naudojimą įteisinančius dokumentus;

8.2. naudingųjų iškasenų išteklių apsaugos nuo taršos priemonių įgyvendinimą;

8.3. derlingojo (humusinio) dirvožemio sluoksnio apsaugos priemonių įgyvendinimą;

8.3.1. nuėmimą prieš pradėdant eksploatuoti naudingąją iškaseną, išskyrus atvejus, kai jo storis nesiekia 10 cm;

8.3.2. sąvartų suformavimą atskirai nuo dangos uolienų ir pirminio žaliavos perdirbimo atliekų sąvartų;

8.3.3. derlingojo dirvožemio sluoksnio panaudojimą, kai karjerą rekultivuojant į vandens telkinį arba kitais atvejais susidaro jo perteklius, kuris gali būti išvežtas žemės rekultivavimui į kitus objektus;

8.4. kasybos atliekų susidarymo ir jų panaudojimo atitiktis žemės gelmių naudojimo plano sprendiniams;

8.5. išeksploatuotų plotų rekultivavimo darbų apimtį ir būklę;

8.6. mokesčio už naudingąsias iškasenas, vandenį ir statybinį gruntą deklaracijos (toliau – deklaracija) pateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) ir mokesčio už naudingąsias iškasenas apskaičiavimo teisingumą. Atlikdamas mokesčio už naudingąsias iškasenas patikrinimą, pareigūnas tikrina ūkio subjekto pateiktų duomenų (telkinių markšneideriniuose planuose, naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo apskaitoje ir kituose dokumentuose) atitikimą deklaracijai, pateiktai VMI iki patikrinimo pradžios;

8.7. privalomos geologinės, markšneiderinės, projektinės ir normatyvinės dokumentacijos, nurodytos teisės aktuose, reglamentuojančiuose naudingųjų iškasenų naudojimą, buvimą;

8.8. telkinio (telkinio dalies) gavybos darbų atitiktį žemės gelmių naudojimo plane numatytiems sprendiniams ir kasybos darbų sistemos elementų parametrų atitiktį pateiktame žemės gelmių naudojimo plane.

III SKYRIUS ORGANIZACINĖS PRIEMONĖS

9. Departamentas:

9.1. vadovaudamasis Leidimų naudoti žemės gelmių išteklius (išskyrus angliavandenilius) ir ertmes išdavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 198 „Dėl Leidimų naudoti žemės gelmių išteklius (išskyrus angliavandenilius) ir ertmes išdavimo taisyklių patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“, teikia pasiūlymus Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Lietuvos geologijos tarnyba) dėl jos išduoto leidimo naudoti žemės gelminių išteklius ir ertmes galiojimo sustabdymo ir panaikinimo;

9.2. derina naudotojų prašymus sustabdyti ar panaikinti žemės gelmių išteklių naudojimo leidimus dėl gavybos metu pažeistų žemių rekultivavimo ir likusių išteklių apsaugos;

9.3. Kasybos pramonės atliekų tvarkymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-239 „Dėl Kasybos pramonės atliekų tvarkymo“, nustatyta tvarka teikia Lietuvos geologijos tarnybai duomenis ir informaciją apie kasybos atliekų įrenginių būklę ir juose sukauptų kasybos atliekų kieki.

10. Lietuvos geologijos tarnyba:

10.1. apie leidimo išdavimą, galiojimo sustabdymą ar galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą praneša departamentui raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, nurodydama sprendimo priėmimo pagrindą;

10.2. raštu per 5 darbo dienas informuoja departamentą apie priimtus sprendimus dėl naudingųjų iškasenų telkinių ar jų dalių išbraukimo iš Žemės gelmių registro;

10.3. departamento prašymu, teikia metodinę pagalbą naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo ir apsaugos klausimais;

10.4. vykdydama funkcijas, t. y. vertindama ir analizuodama išteklių naudojimo sutartyse nustatytų sąlygų vykdymą, telkinių markšneiderinius planus, naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo apskaitą ir išteklių naudojimo limitus (kai jie nustatyti), ir, nustačiusi naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo reikalavimų pažeidimus, raštu per 3 darbo dienas informuoja departamentą, pateikdama pažeidimą pagrindžiančių dokumentų kopijas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-525](#), 2016-08-02, paskelbta TAR 2016-08-03, i. k. 2016-21261

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. D1-444 „Dėl Atvirais kasiniais eksploatuojamų naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-513](#), 2018-06-14, paskelbta TAR 2018-06-15, i. k. 2018-09998

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. D1-444 „Dėl Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-576](#), 2019-09-30, paskelbta TAR 2019-10-01, i. k. 2019-15539

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. D1-444 „Dėl Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo